

Број: 27.1-40-174/19

Дана, 13. децембра 2019. године

На основу члана 22. став 3., а у вези са чланом 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 21. редовној сједници одржаној 13. децембра 2019. године, након разматрања Приједлога буџета Републике Српске за 2020. годину – по хитном поступку, даје следеће:

МИШЉЕЊЕ
на Приједлог буџета Републике Српске за 2020. годину – по хитном поступку

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској, чланом 19. став 2. тачка 1., („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18) утврђено је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење на нацрт и приједлог буџета Републике Српске. На основу претходно Законом дефинисане обавезе, Влада Републике Српске је доставила Фискалном савјету Републике Српске Приједлог буџета за 2020. годину на мишљење.

Истим Законом, чланом 10. став 1., утврђено је да одговорно лице приликом достављања буџета на усвајање има обавезу да под пуном материјалном и кривичном одговорношћу достави потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности.

Будући да су одговорна лица свих корисника буџета Републике Српске доставила потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности створене су могућности за разматрање Приједлога буџета Републике Српске за 2020. годину на Народној скупштини Републике Српске.

Приједлогом буџета за 2020. годину предвиђени су укупни буџетски приходи и примици за нефинансијску имовину у износу од 2.996,6 КМ што је за 5,2% више у односу на Ребаланс буџета за 2019. годину или за 148,5 милиона КМ. Анализом Приједлога буџета за 2020. годину може се констатовати да је дошло до повећања свих врста прихода, како пореских, тако и непореских. На основу трендова кретања појединих врста прихода, као и укупних макроекономских агрегата, предвиђени раст укупних буџетских прихода дефинисаних Приједлогом буџета за 2020. годину може се оцијени као оптимистичан. У том смислу, највеће повећање у оквиру пореских прихода предвиђено је код индиректних пореза за 65,2 милиона и код доприноса за социјално осигурање за 48,1 милиона КМ у односу на Ребаланс буџета 2019. године.

Када је ријеч о значајном расту прихода од индиректних пореза, оне се базирају на процјени раста домаће потрошње. Међутим, анализе Фискалног савјета Републике Српске говоре да је овакво оптимистично повећање могуће само уколико дође до примјене адекватних коефицијената за расподјелу индиректних пореза који ће бити у складу са прописаним правилима и кретањем крајње потрошње.

Повећање прихода од доприноса за социјално осигурање детерминисано је са планираним политикама о повећању плата, што има за резултат очекивани раст претходно наведених прихода. Имајући у виду предвиђени раст плата и кретања пројектоване запослености, процјене повећања претходно наведених прихода могу се сматрати реалним.

Пријелогом буџета за 2020. годину предвиђен је раст непореских прихода за 37,2 милиона КМ или за 17,1% у односу на Ребаланс буџета 2019. године. Најзначајнији раст непореских прихода планиран је на ставци накнаде за приређивање игара на срећу и то за 21,7 КМ или 56,1% у односу на средства планирана Ребалансом буџета за 2019. годину. Повећање ове врсте прихода посљедица је измјена политика опорезивања претходно наведене дјелатности, а пројектовани су на бази анализе кретања прихода у другом полугодишту 2019. године.

Приједлогом буџета за 2020. годину, планирани су укупни буџетски расходи и издаци за нефинансијску имовину у износу од 2.976,5 милиона КМ, што је за 7% или 196 милиона више у односу на Ребаланс буџета 2019. године. Укупни буџетски расходи планирани Приједлогом буџета за 2020. годину износе 2.841,3 милиона КМ што је у односу на Ребаланс буџета 2019. године више за 5,9% или 158,9 милиона КМ. Највећи раст на страни расхода планиран је на ставци расхода за лична примања запослених и то за 81,7 милиона КМ, односно за 10,7% у односу на Ребаланс буџета за 2019. годину. Планирано повећање расхода за лична примања пројектовано је на бази утврђених политика о повећању плата у јавном сектору.

Расходи по основу коришћења роба и услуга Приједлогом буџета за 2020. годину повећани су за 6,2%, што је веће од предвиђеног повећања укупних буџетских расхода. Сходно томе, на претходно наведеној ставци буџета неопходно је обезбиједити значајан ниво рационализације што уједно представља својеврстан услов за успјешну реализацију политика повећања плата.

Планом буџета за 2020. годину предвиђено је повећање и на позицијама субвенција и грантова за 15,4% и 21,4% респективно. Имајући у виду претходно наведени планирани раст, мишљење Фискалног савјета Републике Српске је да је структуру наведених расхода неопходно усмјерити у правцу оних врста давања која ће имати највеће синергетске ефекте и подстицај на укупан привредни раст.

Издаци за нефинансијску имовину планирани су у укупном износу од 135,3 милиона КМ, што у односу на Ребаланс буџета за 2019. годину представља увећање од 38,6 милион КМ, односно 39,9%. Овако значајан раст издатака за нефинансијску имовину треба да обезбиједи што већу ефикасност јавних инвестиција, при чему су од посебног значаја оне које утичу на укупан економски раст. Преостали дио планираних издатака неопходно је реализовати на начин који ће обезбиједити њихову ефикасну употребу уз што мање текуће расходе.

Приједлог буџета за 2020. годину предвиђа укупан буџетски суфицит у износу од 20,1 милион КМ. На основу анализе Приједлога буџета за 2020. годину, оцјена Фискалног савјета Републике Српске је да је планирани Буџет реалан, али да висина планираног суфицита обавезује на строго придржавање предвиђеног оквира на страни расхода. Поред тога, предвиђена висина суфицита може довести и до повремених проблема са ликвидношћу буџета због различите динамике остваривања прихода и реализације расхода. У складу са претходно наведеним, Фискални савјет и даље упозорава на реалну могућност остваривања дефицита буџета у ширем смислу, због очекиваног дефицита на осталим буџетским фондовима 02-05 (фонд прихода по посебним прописима, фонд грантова, фонд средстава од приватизације и сукцесије и фонд за посебне пројекте).

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Проф. др Миленко Крајишник, с.р.